

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre — — 84 kor.

Fél évre — — 42 kor.

Egy negyed évre 21 kor.

Egy hónap — — 7 kor.

Nyilvántartási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 87.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Beszély-
Társaság.Közműtér központi 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 281.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, december 10.

Az anarchia ellen.

... bármennyire uralkodik is rajtam a szociális gondolat: szocializmus alatt sem én, sem a velem hasonló gondolkodásúak nem értjük az anarchiát. Senki, de a szociális rendszer híve legkevésbé tartja megengedhetőnek a rendbontó törekvéseket és nem tekintli nyűgnek a szükséges fegyelmet ...

Arad város új polgármesterének: Lőcs Rezsőnek székfoglaló beszédéből idézzük ezeket a sorokat. Súlyos igazságok ezek, melyeket fel kellene szegyezni minden hivatalszoba falára, majd beleplántálni a nyugtalankodó szívekbe, hogy végre minden fajtájú temperamentum ráeszméljen eminens kötelességére: a fegyelmre.

A mi ma Magyarországon történik: az igazán eiszomorító. A rend látható külső burka alatt céltalan mozgalmak árja hömpölyög. Valóságos ragály lett a szervezkedés. Boldog-boldogtalan élete legfontosabb feladatának azt tartja, hogy szervezkedjék. Miért? Mire? Nem tudja senki. Az sem, aki részese ezeknek az akcióknak. A szervezkedés bacillusa nemcsak a lelkeket metelyezte meg, de megsemmisítette a dolgozó energiákat és megbénította a munkás elméket és kezeket. A magyar közéletnek, társadalomnak, hivatali adminisztrációnak minden munkára szánt óráját ma a szervezkedés foglalja le.

Lehet ezt túrni tovább? Szabad-e megengedni, hogy az egyetlen fegyver, mely még megmentheti az országot: a munka kicsaék a kezünköböl? Hová vezet a fegyelemnek ez a megdöbbentő hiánya? Megrettenek, midőn leírjam: — az anarchiához!

A kultur-Magyarországnak első kötelessége, hogy a munka jelentőségéről és értékéről felvilágosítsa azokat a néprétegeket, melyek a szabadságot — szabadosságnak nézik. Akik a köztársaság alatt a magántulajdon közösséget értik, mint az az aradmegyei atyánkfia, akitől midőn megkérdezték, hogy tetszik-e neki a köztársaság? azt felelte: — Kár, hogy csak négy óráig tartott, aztán jöttek a csendőrök és — mindent vissza kellett adni!

Oly sokan vannak ma, kik büszkén hivatkoznak arra, hogy szocialisták, sőt vörös jelvényt is tűznek szívéük fölé, de akik azt sem tudják, hogy a szocializmus kritériuma: a munka arányos elosztása. Mert a szocialista társadalom nem ismer heréket, csak dolgozó egyedeket, kik az összesek nagy feladataiból kivesszik az őket megillető részt. A szocialista világnézet a rend kultuszán alapszik, a nivelláló fegyelmén, mely nem tartja megengedhetőnek, hogy e rendet fegyelmetlen törekvésekkel megbontsák és a munka országát feldúlja az anarchia.

Politikai és közállapotainknak ma a legos-

gyóbb hibája éppen az, hogy dolgozni és fegyelmet tartani senki sem akar. A viszonyok javulását mindenki valamilyen csodától várja, a helyett, hogy elfoglalná megfelelő helyét az íróasztal előtt, vagy a műhelyben és végezné hazafut és emberi kötelességét. Bármilyen kontrasztnak lássák is: aki nyűgnek érzi a fegyelmet, az nem lehet szabad polgár mert az

énként vállalt fegyelem az a mérő eszköz, mely megóv mának jogainak megcsorbitásától és ezrei biztosítja a saját jogainkat.

Hagyjuk abba a céltalan és hibávaló szervezkedéseket, tanácskozásokat, vagy ha állhatatlan belőlünk ez a mánia: szervezzük meg a honmentő munkás magyar társadalmat, melynek kettős felszava legyen: a rend és fegyelem!

A csehek megszállják Komáromot.

(Kiháltották az önálló tót köztársaságot.)

Budapestről jelentik: A Nap értesítése szerint a csehek Komáromot is meg akarják szállni, még pedig azzal az indoklással, hogy Komárom fontos katonai és gazdasági központ. Szó van arról is, hogy a csehek a Csalóközti is megszállják.

Budapestről jelentik: A hadügyminisztérium sajtóirodája hétfőn délután közlött a Magyarországra behatolt idegen csapatok állásáról:

Csehek: Dévénytő és Szered között ideiglenes demarkacionális vonalról állapodtunk meg a csehekkel. A Nyitra felé előnyomuló cseh csapatok a Récs-Elecske vonalon állnak.

A románok Mezőbárándnál is átlépték a demarkacionális vonalat és elérték Mezőmádarast. Besztercenaszódot is megszállták.

Horvátok és szlovének: Rakkersburgon át előnyomulóban jelentett osztagok visszavonultak a délszláv határok mögé.

Német-Ausztria: Az osztrák határon semmi újság.

Szerbek: A csapatok helyzete nem változott.

Budapestről jelentik: A demarkacionális vonalra vonatkozólag Hodzsa Milán budapesti cseh-szlovák követ egy újságról a következőket jelentette ki:

— A szombaton megállapított demarkacionális vonal aligha fedti a végleges vonalat, amely a magyar-tót nyelvhatár mentén fog húzódni, de tekintettel lesz a stratégiai pontokra is, amelyeket a fegyverszünet biztosítása érdekében a magyar csapatoknak ki kell tritenniük. Ezek közé tartoznak Pozsony, Komárom és Kassa is. Ez tehát csak stratégiai intézkedés, amely nem prejudikál a végleges rendezésnek.

Budapestről jelentik: A csehek felvonulásáról igen kevés hír érkezett. A tót vezető körök felfogása szerint a cseh haderő igen jelentéktelen rosszul szervezett csapatokból áll. Általában nagy ellenszenv mutatkozik mindenütt, ahol a cseh pénz még nem dolgozta meg a talajt.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt megjelent Jászi Oszkár nemzetiségi miniszter előtt Ballssa Károly eperjesi ügyvéd, az alakulóban levő tót köztársaság budapesti követe. Memorandumot nyújtott át, amelyben az önálló tót köztársaság nevében bejelentette, hogy szer-

dán délután Kassán megalakul a tót népkormány, amely át fogja venni a közigazgatás vezetését a magyar hatóságoktól. A bejelentést Jászi feltételesen tudomásul vette és közölte a követtel, hogy a tót köztársaság elismertetésének kérdésével a mai minisztertanács foglalkozni. Megbízható értesüléseink szerint a tót nép teljes lelkesedéssel osztrákokkal a mozgalomhoz. Bizonyosság erre az a körülmény, hogy tegnap hat felvidéki városban kiháltották a köztársaságot és pedig Rutkán, Zsolmán, Zólyomban, Iglón, Poljovságon és Eperjesen.

A rendezendő népgyűlés helyéül azért választották Kassát, mert a demarkacionális vonal Eperjes és Kassa között fog húzódni. Olyan városot kellett kiszemelni, amelyben a csehek nem akadályozhatják meg a tanácskozásokat.

A népkormány öt ideiglenes népbiztosi állást szervez.

A magyar kormány ma esti tanácskozásán behatóan meg fogja tárgyalni ezt a kérdést, hogy elismerje-e a tót köztársaságot.

Nem kell orosz demokrácia.

(Mi történt a függetlenségi pártban.)

Budapestről jelentik: A függetlenségi és 48-as pártban a legutóbb történetekről kizivárgott hírekre vonatkozólag a Magyarország munkatársai beszégetést folytatott Juhász-Nagy Sándorral, aki a következőket mondotta:

A bizalmas értekezletről kizivárgott hírek nem egészen helyesek. Közölhetem ellenben a következő tényeket: Károlyi Mihályt az egész párt osztatlanul bizalommal követi. Az egész párt változatlanul követeli a népköztársaság megalkotását és kiépítését. Demokratikus és szociális elvet olopon állunk. Olyan demokráciát csinálnánk, mint például Svájcban, vagy Franciaországban van, de nem olyan, amilyen Oroszországban van. Egész nyíltan hangoztatjuk, hogy tekintetben nem engedjük magunkat túlléptetni, de nem tévesztjük szem elől a magyar nemzeti szempontot sem. Kívánjuk, hogy együtt maradjunk a radikális és szocialista párttal a kormányban, de mivel a közelgő választásokon szemben fogunk állani, saját pártunkat erősítjük és megszervezzük. A köztársasági függetlenségi párt értekezletén különböző bírálatok hangzottak ugyan el, de a megengedett határt senki sem lépte át és semmiféle nyugtalanságra ok nincsen. A köztársasági alapon álló függetlenségi párt szervezésére pedig induljon meg a munka.

Budapestről jelentik: A tegnapi minisztertanács formailag is kinevezte Kunfi Zsigmondot munkaügyi és népjóléti miniszterré. Két-három napon belül megjelenik a kormányrendelet, amely a miniszterium szervezetét megállapítja.

A miniszterelnökségen ma délelőtt kezdődött az első miniszterközi konferencia, amely a béke tárgyalások anyagának előkészítésével foglalkozik. Az értekezleten Diener-Dénes József külügyi államtitkár elnökölt és részt vettek rajta az összes miniszteriumok képviselői.

Öthalom svábjai

az ország integritásáért.

(Tuszkokat jobbitok ki Nagybecskerekben. — Torontái megye szerb főispánja.)

Nagybecskerekéről jelentik: Risztios Dragomir szerb brigádaparancsnok, Nagybecskerek város ténparancsnoka, szerb, magyar és német nyelvű plakátokon arról értesíti a város lakosságát, hogy tekintettel arra, hogy a lakosság közül egyesek a szerb csapatokkal szemben illojálisan viselkednek, abba a helyzetbe jutott, hogy a város tekintélyes polgárai közül kénytelen tuszkokat kijelölni. A tuszkok a következők: Jankó Ágoston dr., Petri Jakab, Berényi Bódog, Dittrich Lajos, Herzog Jenő, Bencze Milsa, Kovács Rókus dr., Holländer Ede, Bartha György dr., Watty Derső dr., Mayer Henrik, Stejer István, Mayer Jenő dr. és Kovács Ödön. A ténparancsnok felhívja nevezetteket, hogy valamennyien jelentkezzenek nála, ahol bővebb instrukciókat kapnak. Amennyiben a városban esetleges zavargások lesznek, a tuszkok a haditörvényszék rögtönítélőbíróvága elé kerülnek. A parancsnok ennek eikerülése végett felhívja a lakosságot, hogy nyugodtan és lojálisan viselkedjék.

Nagybecskerekéről jelentik: Pavlas Ignat dr., az Újvidéken székelő szerb miniszterium belügyminisztere tegnap délután automobilon Nagybecskerekre érkezett. Magával hozta Zsupánszky Szlavkó dr. ügyvédnek Torontálmegye főispánjává való kinevezését. A beiktatást este 6 órakor nyomban meg is tartották a vármegyeháza közgyűlési termében, ahol Pavlas dr. üdvözölte Zsupánszky Szlavkót az újvidéki szerb miniszterium nevében, a nagybecskereki szerb-lakosság nevében pedig Mihályev Pál gör. kel. szerb lelkész tartott üdvözlő beszédet. Zsupánszky dr. válaszában kifejtette, hogy demokratikus elvekkel foglalkozni a városnak feladása, minden nemzetiségű polgárnak feladása, különbség nélkül az egyenlőséget, szabadságot és testvériséget hozza a felszabadult szerb nép. Beszédét zsvivózás szakította félbe. A nagyszámú megjelent szerb polgárság zajos ovációjában részesítette Zsupánszky drt.

Vasárnap délelőtt 11 órára Öthalmon a templomra dr. Müller Vendel László ügyvédjelölt népgyűlést hívott össze, amelyen felhívást intézett a néphez az ottani sváb nemzeti tanács megalkotására. A népgyűlés nagy lelkesedéssel megalkototta a sváb nemzeti tanácsot és kimondta a temesvári délmagyarországi sváb nemzeti tanácshoz való csatlakozását.

Programmjául a következőket állapította meg a tanács: 1. Követeljük, hogy Magyarország ne daraboltassék szét, ezer éves határaival épen maradjon fenn. 2. Követeljük mindazon jogokat, amelyek az ország többi más nemzeteinek megadatnak. Követelünk német iskolát, a német nyelvet a nyilvános közszégi életben, a közigazgatásban és bíróságnál; olyan embereket kívánunk vezetőinkül, kik a sváb népből származnak. 3. Nem kívánunk Magyarországtól elszakadni.

Délután 3 órakor a folytatólagos ülésen a nép megint kívánta hallani dr. Müllert. Beszéde után és indítványára a község minden rétegeből az intelligenciából, hírtokosból, kereskedőkből, iparosokból és napszámosokból megválasztották a 45 tagú választmányt és egy a választmány, mint az öthalmi sváb nemzeti tanács elnökévé dr. Müllert egyhangulag Hoch és éljen kiáltásokkal megválasztották.

Löcs Rezső polgármester beiktatása.

(Dr. Nagy Sándor üdvözlő beszéde.)

Arad város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor iktatta be a polgármesteri hivatalba Löcs Rezsőt. Meleg ünneplésnek volt a színhelye a közgyűlés terme, ahol az új polgármester multját a reményteljes jövő zálogának tekintti mindenki és ezért feltétlen bizalommal és tisztelettel viselkednek iránta a város atyái. Löcs Rezső, aki mindene-előtt a szív embere, székfoglalójában eitalálta a mai idökhöz illő hangot és az a bizalom, a mely nélkül a város ügyeinek irányítására képtelen lenne, bizonyára azok részéről is feléje fog fordulni, akik ma még nem foglalnak helyet a közgyűlésben, de rövid időn belül ők is kivesszük részüket majd a felelősségből, amelylyel a törvényhatósági bizottság tagjai tartoznak a közönségnek. A polgármestert a Nemzeti Tanács és a törvényhatóság nevében dr. Nagy Sándor magasnövöje, nagyszabású beszédben üdvözölte. Ez a beszéd, amelyet papírosihány miatt sajnos nem közölhetünk egész teljedelmében, megérdemelné, hogy a legszélesebb körben ismertté váljon.

A közgyűlést tizenegy óra után nyitotta meg dr. Varjassy Lajos kormánybiztos. Angel István dr. főjegyző megismertette a törvényhatósággal a kormánybiztos átiratát, amelyben tudatja, hogy úgy a Nemzeti Tanácssal, mint a Munkástanácssal történt megállapodás után Löcs Rezsőt a legközelebbi általános tisztújításig a polgármesteri állásra helyettesítette. Elkes éljenzéssel vette tudomásul a törvényhatóság a kormánybiztosnak bölcs intézkedését és valahányszor a főjegyző a polgármester nevét említette, a városatyák ovációjában részesítették.

Miután a polgármester letette az esküt és a kormánybiztos átadta neki a város pecsétjét és kulcsait, a polgármester elmondotta sürü tetszésnyilvánításokkal, tetszéssel megszakított okos és a mai viszonyokhoz méltó programbeszédét, melyet lapunk más helyén közlünk.

A hosszantartó éljenzés és taps elnémulása után dr. Nagy Sándor állott fel és a közgyűlés feszült figyelmé közt így szólott:

Tisztelt uraim! Az aradi Nemzeti Tanács és a törvényhatósági bizottság nevében őszinte megbecsüléssel, meleg szeretettel és reményteljes bizalommal üdvözlöm Arad város új polgármesterét. Jól tudjuk, hogy városunk életben elsőrendű fontosságú tény a polgármesteri szék betöltése, amde a mostani súlyos idökben, a melyekbe végzetünk helyezett, úgy tünik fel, mintha sziveink más érzések befogadására képesek nem volnának, mintha elméinket más gondolatokkal meg nem telíthetnők, mint csupán azokkal, melyek hazánk mélységes tragikumára és bizonytalan jövőjére irányulnak. Mily rettenetes gondolat: egyszerre és örökre elfelejteni tíz évszázad emlékeit, elutasítani évezredes államunk fenséges nemzeti tradíciót, eltemetni azon terveket, érzéseket, gondolatokat és reményéseket, melyeket hazafias fantáziánk szöött és alkotott nemzetünk jövőjéről. Ha mai helyzetünkre gondolunk: a kétségbeesés könnyei gyülemlének össze szeméinkben, a fájdalom paroxizmusa fog el bennünket és rémületes döbbenettel kérdezzük: hát csakugyan valóságá vált a költőnek lázalmas jóslata nemzetünk irafaláról, csakugyan elérkezett a vég, melyben hazánk és magyarságunk sötét sirtja tátong felénk? Vagy lehet-e még biznunk

és remélnünk? Bizhatunk-e még a művelt nemzetek elfogulatlanságában, az igazságban, mely örök, változhatatlan és messze felülmul mindent, mi efemer indulatokhoz és törekvésekhez van kapcsolva, bizhatunk-e nemzeti öntudatunk erejében, hivatottságunk historiai igazoltságában, remélhetjük, hogy meg van nekünk is az a jogunk, mely megilleti a világ legkisebb szerves lényét: a fennmaradásnak, a létnek, az életnek joga? A nemzeteknek csak egy élet-hez van joguk. A nemzet egyedei, ha istenhivők, megvigasztalódhatnak földi életük elmulása felett a feltámadás biblikus gondolatával és a tulvilági élet boldogságával és örökkévalóságával, de az elpusztult nemzetek ritkán támadnak fel, mert a történelem nehezen szánja rá magát arra, hogy beleavatkozzék az isteni hatáskörbe és csak elvétve, akkor is hosszú elnyomatás és rabszolgaság után vállalkozik egy elpusztult nemzet új életre keltésére. Jaj annak a nemzetnek, mely marazmusában annyira sülyedt, melynek lethargiája oly mérvű, hogy jogai elkobzására nincs más válasza, mint a néma fájdalom és kesergő, de tétlen melankóliával nyugszik meg az elpusztulás végzetében.

Lelkünknek ilyen háborgásai közepette nem volnánk képesek mai közgyűlésünk jelentőségét kellően méltatni, ha meg nem fogadjuk a mély gondolkozásu, szellemes francia bölcselőnek, Descartesnek tanácsát: tegyük úgy, mintha szeméink behunyva volnának, semmit se látnánk a külvilág jelenségeiből és agyunkat irányozzuk azon egyetlen tárgyra, mellyel foglalkozni kívánunk. Mi is most, ezen rövid időre elimináljuk sziveinkből a szomorú érzéseket és fordítsuk figyelmünket azon tényre, hogy ma új polgármester vette kezébe Arad város közeletének irányítását.

Löcs Rezső hosszú hivatali pályán jutott el a mai napig, amidön polgármesterünk lett nemcsak a törvényhatóság, hanem azon tényezőök bizalmából is, amelyek ma még itt képviselve nincsenek, de amelyeknek rövid idő múlva méltán jelentős szerep fog jutni a város életében.

Löcs Rezső közhivatalnoki működését azon nemes becsvágy jellemzi, mely önzetlen tettekre ingerel. Egész munkaerejét, minden tehetségét városának szentelte. Az igaz, hogy igen kitünő segítő társakat talált a saját egyéniségében: tehetsége szolidaritásba lépett széles látókörével, aesthetikai érzékével, nagy műveltségével, oly tulajdonságok, melyek meggátolják az elmének anémiáját, mert állandó regeneráló hatással bírván, mos-untalan új vérbőséggel látják el a szívhez és agyhoz vezető ereket. Ezen tulajdonságok által lett Löcs Rezső hivatali pályája valóban széppé, tartalmasává és produktívé.

Köztudomásu dolog Löcs Rezső mélységesen humanitarius gondolkozása. A humanizmus nem veleszületett tulajdonsága az embernek, a bölcsőben fekvő csecsemő nem szükségképpen humanista.

A humanizmusnak igen nagy és jelentős szerepe van a közigazgatásban, mert a közigazgatás szabályai az egyetemes ember formájára vannak szabva és nem lehet tekintettel az életviszonyok végtelen számára. A földön 1500 millió ember él, de a természet megmutatta azt a csodát, hogy nincs két teljesen egyforma ember, valamint két fűszál vélt egyenlősége nem egyéb megtévesztő hasonlóságnál. A gyarló

ember méltó vetélytársává lett a hatalmas természetnek, mert elméje millió és millió életviszonyt alkotott meg és nincs köztük kettő, mely minden részletében és nuance-ában egyenlő volna. A közhivatalnoknak feladata, hogy a törvény hideg betűjét emberszeretettel alkalmazza, mert az igazság hideg fogalom, míg fenséges trónusán ül és üdvös hatása csak úgy lesz, ha humanizmussal alkalmazzák, valamint a nap áldásait is csak akkor érezzük, midőn meleg fénykévéit küldi reánk. Löcs Rezső igazi humanista, aki segítségére siet a szegénynek, az elhagyatottnak, a gyámoltalannak, az ő működése olyan, mint a gyógyászatban a szuggesztív terapia, mely már a bizalom és meggyógytatás által balzsamot nyújt a szenvedőnek.

Sokszor élveztük Löcs Rezső előadásának választékosságát és csínját, gondolatainak szabotosságát, a kifejezések formáinak tökéletességét. Konciliáns modora megszerzte részére a barátok oly széles körét, mely messze túlhaladja városunk topografiai nagyságát. Jól tudom, hogy a modor nem alkotó része sem a jellemnek, sem a tehetségnek, ámde a modor lényeges tényező, a férfnál a jó modor az, ami a nőnél a báj: megigéz, lobolással és oly varázssal, mely a hódítás sikeres igényével lép föl. Az ő konciliáns modorából folyik a vitatkozás engedékenysége, ámde az engedékenység nem a gyengeség jele, mert épen ellenkezőleg a gyenge ember ragaszkodik makacssággal vagy apró fontélyokkal egyszer elfoglalt álláspontjához. Ióságos paszori Löcs Rezsővel egy közérdekű ügyben vitázn: meghaligatja az ellenérveket, töpreng azok értéke felett és soha sem arrogálta magának a csallhatatlanságot, mely voltaképpen nem is egyéb, mint a tévedéseknek leleményes, de felelőtlen menedékhelye.

Ime mily becses tulajdonságokkal áldotta meg polgármesterünk egyéniségét a végzet. És azért most, midőn elérkezett hivatalnok pályájának zenithéjéhez oly korban, mely bőséges élettapasztalatokat juttatott neki anélkül, hogy akadály lenne jövődő erőteljes működésének, banalitás nélkül mondhatom, hogy a legnagyobb bizalommal tekintünk polgármestersége elé, sokat várunk tőle és szívből örvendünk, hogy ő lett városunk vezetője. Az elismerésnek lobogóját hajtom meg egy kiváló közhivatalnok, egy esztétikailag nemesen kiforgált széplelkű ember, Löcs Rezső, Arad város polgármestere előtt!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd elhangzása után bejelentette a kormánybiztos, hogy dr. Angel Istvánt, mint helyettes polgármestert megbizta a közéleti vezetésével és felszólította a polgármestert, hogy a főjegyzői teendők ellátásával a saját hatáskörében gondoskodik. Az árvaszéki ünnöki teendők ellátásával megbizta dr. Szilágyi László rendőrfőkapitányt, akik fő árvaszéki ünnökök nevezték ki.

A polgármester elzetésével befejeződött a közgyűlés, mely nyomban hitelesítette az installációról felvett jegyzőkönyvet.

EGYESÜLET

Az Aradi Torna Egyesület a harctétről visszatért tagjai tiszteletére f. hó 12-én, csütörtökön este fél 8 órakor a Vadászklub éttermében barátságos összejövetelt rendez.

Még el sem készült törvény kijátszása

(Néhány nagybirtokos terveinek keresztül húzása.)

Válahányszor törvényt hoztak Magyarországon, mindenkor akadnak ellenzők, akik mozgalmat indítottak a törvény ellen, mert annak rendelkezéseit érdekeikre nézve sérelmeseknek találják. Magyarországot most legjobban a földbirtokreformról szóló törvényjavaslat foglalkoztatja. A törvény még el sem készült, csupán az alapelvek ismeretese nagy konturokban, de már is akadnak sokan, akik ki akarják játszani a készülő törvényt, hogy nagy birtokosuktól semmit se vegyenek el.

Maga Buzs Barna földművelésügyi miniszter jelentette ki a Károlyi-párt legutóbbi értekezletén, hogy több nagybirtokos, különösen a Bácskában, szívesen veszi, ha a Bácska Szerbiához csatolhatná, mert azt remélik, hogy ezáltal elkerülük azt, hogy birtokaikat elvegyék.

Másik fajtája a kijátszásnak az, a hírrel most értesülünk. Ez pedig az, hogy egyes nagybirtokosok családjuk tagjait között osztják fel birtokaikat, sőt az így felosztott birtokrészeket már

át is iratják családtagjaik nevére. Így aztán a birtokok nem rendelkeznek olyan birtokkomplexummal, amelyet fel lehetne osztani. Budapestén egész sereg ügyvéd veszi ezt a speciális munkát és valóságos vagyontömeget keresnek a készülő törvény hiányos rendelkezése révén.

Ezekről a machinációkról azonban a kormány is tudomást szerzett és rendelettel szándékozik a törvény kijátszásának elejét venni. Az igazságügyminisztériumban már készen van az a rendelet, amely a napokban jelenik meg s amely kimondja, hogy mindazok a földbirtok elosztásra vonatkozó jogúgyletek, amelyek november 2. után keletkeztek, még abban az esetben is érvénytelenek, ha a telekkönyvi hatóságoknál joghatályosan elintéztést nyertek és a birtokrészek az új tulajdonos nevére tráltak.

Ez a rendelet meg fogja akadályozni azt a törekvést, amely a föld felosztása ellen már is kezdetét vette s amely a kormány egyik legdemokratikusabb törvényét szeretné illuzórássá tenni.

Aradi ügyvédek szabad szervezete.

(A román ügyvédek rószat vesznek a kamarai életben.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor az ügyvédi Kamara közgyűlést formában tartotta meg alakuló ülését az aradi ügyvédi kamara területén működő ügyvédek szabadszervezete, a melynek megalakításában részt vesznek az aradi, aradmegyei ügyvédek, azonkívül Hunyad és Békés vármegyék ügyvédjei. Lapunk vasárnapi számában ismertettük azokat a szükségességeket, amelyek létrehozták az ügyvédek szabadszervezetét. A vasárnapi alakuló ülésen a szervezkedés célját Zeiner Gusztáv dr. ismertette, aki egyúttal beszámolt mindazokról a tervekről, amelyeket a szabadszervezet programjába felvett.

Az alakuló ülésen több mint 60 ügyvéd vett részt, akik között a gyulai ügyvédek dr. Koppich Frigyes képviselte. A szabadszervezet megalakító ügyvédek a kamara területén működő román ügyvédek is felszólították a csatlakozásra, akik kifejezték, hogy most nagy politikai elfoglaltságuk nem ad időt a szorvezetben való aktív részvételre, azonban kifejezték azt is, hogy továbbra is részt ohatlanak venni a kamarai életben.

Az ülést dr. Bedő Árpád nyitotta meg és ismertette a szervezkedés célját. Elmondotta, hogy most tömegesen érkeznek haza a hadbavonult ügyvédek, akik a hosszú háború alatt anyagilag teljesen tönkrementek, ezzel szemben az itthon maradt ügyvédek nagy része kihasználva a kedvező konjunktúrákat, nagy vagyronra tettek szert. A szervezet célja, hogy ezt a nagyfokú ellentétet valamiképpen kiegyenlítse és a hadbavonult ügyvédek részére megteremtse az ügyvédi hivatalhoz méltó megélhetés lehetőségét. Ezután kifejtette, hogy az ügyvédek helyzete a legközelebbi jövőben aggasztóvá válhatik. Az ország valószínűleg kisebb lesz területében és a magyar ügyvédek nem fognak tudni abban gazdaságilag elhelyezkedni. Erre az esetre is szükséges a szabadszervezet megteremtése. Bedő dr. ezután átadta az elnöki helyet dr. Steintzer Pálnak, aki mint korábbi vezető tovább

Atisztikar megválasztása következett ezután. Titkos szavazással elnöké választották dr. Szöllőssy Zsiondot, alelnöké dr. Bedő Árpádot, titkárnak dr. Zeiner Gyulát, szertáronoknak dr. Fuchs Albertet. Végül ugyancsak titkos szavazással egy 10 tagból álló igazgatótanácsot, amelynek tagjai a következők: dr. Böns Károly, dr. Fischer Jenő, dr. Juhász Géza, dr. Lányi László, dr. Löcs Rezső, dr. Kelemen Csáhr, dr. Reisinger Ferenc, dr. Schütz Henrik, dr. Szegő Hugó, dr. Vajda Iván.

Franolák és angolok Wilson ellen.

(A francia szociálisták egyesülnek.)

Budapestről jelentik: Illetékes, kitűnően informált helyen a következő nagyfontosságú információkat közölték egy fővárosi bulvárd lappal: Egészen bizonyosnak látszik, hogy a békekonzferencián nem a wisoni elvek alapján döntenek a világháború eredménye felől. Anglia és Franciaország közvéleménye erős frantot csinált Wilson ellen. Megalakult az angol és francia szövetség, amely nem más, mint egy erős imperiálleta egyesülés. Az angol király, párisi útja alkalmával kovácsolta össze ezt az érdekszövetséget, hogy befejezett tények elé állítsák Wilsont. Ránk magyarokra meggyújtató jelenség is mutatkozik, amennyiben az angol politikai körök mindezek ellenére kezdik belátni, hogy abból az imperiálleta szövetségből végzetes veszedelem hárulhat Európára.

Bécsből jelentik: A francia imperializmus és sovinizmus arra indították az összes francia szociálistákat, hogy tekintet nélkül eddigi pártállásukra, elhatározták, hogy megérkezése után Wilson elé járulnak és hangsúlyozni fogják előtte, hogy csakis olyan békét ismernek el, amely az ő ismeretes tizennégy pontja alapján épül fel.

Berlinből jelentik: Amerika pénzügyi körében a háború teljes befejezése után ötszáz ezer főnyi hadsereg fenntartásával számolnak,

MŰVÉSZET.

II. József.

(Szomori Dezső színműve.)

— Bemutató előadás. —

Szomori Dezső drámákat írt a Habsburgokról: Mária Teréziáról, Mária Antoinette-ről és II. Józsefről. Shakespere „Király tragédiái” lebeghetnek a modern magyar író szemé előtt, médon tekintetét a Habsburgok kiváló alakjaira vetette. Drámai mag kétségteleen van is ezekben a színművekben, melyek azonban sohasem találtak megértésre a magyar színházi közönségnél. Ez bizony eléggé érthető. A Habsburg dinasztia évszázadok alatt annyit vétett a magyar nemzet ellen, hogy a színpatiát még tragikus sorsukban is nehezen tudták megszerezni. II. József pompás drámai tárgy, hiszen vele együtt elbukott az eszme is, amelynek életét áldozta. A geszamtmonarchia, a centralizáció gondolata, mely nem ismert nemzeti érzést, meghalt a haladó császár utolsó tollvonásában, elbukását még sem tudjuk felemelő érzésekkel nézni. Bár szerelmében, törekvéseiben annyi nemes emberi vonás jelentkezik, mint kevés uralkodó cselekedeteiben s arcán ott él az a keserű mártír vonás, mely a kiválasztottak megkülönböztető bélyege. Szomori Dezső tolla alatt azonban inkább a császár • elevenedik meg, mint az ember. Pedig úgy beszélnek e színműben ezzel a császárral, ahogyan a valóságban uralkodóval sohasem beszéltek. Sokszor egy-egy jelenetben azt hisszük: most! most kárul végre előtűntünk ennek a jobb sorsra érdemes Habsburgnak szomorú emberi szíve, de ugyanakkor jelentkezik a színpadi zsonglőr s az író múlt sikerekre pályázik. II. József drámája egy elmult világ képe, mégis tele van aktuálitással. Ez a legnagyobb értéke. Csak a nyelvét el tudnám feledni: ezt a hibrid, dagályos nyelvet, melyben az író legalább annyit vét a stílus magyarsága ellen, mint a Habsburgok vétettek a magyar nemzeti eszme ellen.

Az előadásról elismeréssel szólhatunk:

II. József alakjának sok kirívó vonását tüntette fel Forgács Sándor művészete. Kár, hogy a mai estén kissé halkán beszélt. A pápával való jelenetnek igazsággal megérdemelték volna, hogy többen hallják. A rendezés érdeme is az övé s e tekintetben szeretnők, ha a francia és angol szavak helyes kiejtését jobban figyelmébe ajánlaná a szereplő színészeknek és színésznőknek. Szendrei VI. Pius pápa szerepét méltósággal és a helyzethez illő kezzel játszott meg. Kitűnő realizmus és éles megfigyelés jellemezte Várnay Jákát, mely méltó volt e kitűnő ábrázoló oly sok nagyszerű alakításához. Színes, eleven és megértő volt Csige Böske a császár szerelmének ábrázolásában. Olyan volt, mint egy pompás kép, amelyre forró nap fénye hull s amely hideg szívvél is szikrázni látszik a fényözönben. Ma különösen sikerült estéje volt. A kis Benes Tusi napról-napra többet árul el kétségtelen talentumából. Kedves meghitt alakot csinált Benkőné a szolgálatkész Chauclos grófnő figurájából. A különösen beállított magyar urak martíromságát Földes, Lugossi, Barics, Gömör, Herold és Szabó Pál szenvedték el tőlük telhető gyönyörűséggel. Az előadást zenekaros ház nézte végig.

* Heti műsor. Kedd: II. József császár. — Szerda: II. József császár. Csütörtök: Traviata. Péntek: Troubadour. Szombat délután Cigánybáró. Szombat este Éva. Vasárnap délután Sztambul rózsája. Vasárnap este Éva.

* A színházi iroda hírei. A nagy sikert aratott II. József történelmi színmű kerül színpadra kedden és holnap szerdán a premier szereposztásával, míg csütörtökön és pénteken Párdy Armand felléptével Traviata és Troubadour operák kerülnek színpadra. Ezen előadásokon megjelennek a várban levő szerb tisztiek is. — Maross (Weisz) Vilma szombaton és vasárnap lép fel Éva címszerepében. E napokon a délutáni előadások szombat délután Párdy Armand felléptével Cigánybáró. Vasárnap d. u. Kinizsi Margit felléptével Sztambul rózsája.

Lócs Rezső az anarchia ellen.

(Az új polgármester színműve.)

Arad város közgyűlésén Lócs Rezső a ma beiktatott polgármester figyelmébe méltó vezető eszméket állított programjánál, amelyet bő kivonatban alább közlünk:

Hálás köszönetet mondok kormánybiztos úrnak a polgármesterré történt helyettesítésért és a tek. törvényhatósági bizottságnak azért, hogy azon bizalom, melyet a kormánybiztos ur a nemzeti és munkástanácsos egyetértően belém helyezett, a törvényhatósági bizottság is megnyugvással fogadta.

Az előlegezett bizalom a mai nehéz napokban elviselhetetlen súllyal nehezedik reám. Nem tudom, hogy igazolni fogom-e tudni azt. Hiszem és remélem azonban, hogy a bennem élő erő és azon eltökélt szándék, hogy megfelelni akarok a reám ruházott hivatalnak, képessé fog tenni arra, hogy egy derék tisztviselő karral karöltve, támogatva az illetékes tényezők bizalmától, kormánybiztos úrnak bölcs támogatásától s a rendelkezésre álló hatalomtól, végül bizva az uralomra jutott osztályoknak bölcs mérséklésében s azon erőben, melyet ezen osztályok szent meggyőződésük szerint mindenkor az összeség javára fognak érvényesíteni, a város közigazgatásának zavartalan működését biztosítani fogom tudni.

Törekedni fogok arra, hogy nagynevű elődeim, elsősorban Varjassy Lajosnak érdemei engem is ékesítsenek, követni kívánom példáját, mert azt hiszem, és ebben mindenki egyetért vele, hogy Varjassy Lajosnál hűb polgára, városát jobban szerető, a közügyeket lelkiismeretesebben elvégző polgármestere nem volt és nem is lesz Aradnak. Erejének teljében hagyta el 43 évi szolgálat után ama város szolgálatát, mely város fejlődésének utolsó 20 évének története az ő mindenkor tisztán csillogó nevével forrt össze. Életem legszebb jutalmának tekinteném, ha majdan oly egyhangú elismerésben lesz részem, mint a milyenben Varjassy Lajos 2 héttel ezelőtt a tekintetes törvényhatósági bizottság részéről részesült.

A mai rendkívül nehéz, egész új elméletekkel átitatott, a forrongó átalakulás izzó napjában programot adni nehéz, alig megoldható feladat. Kétségtelen, hogy elavult tradíciókkal szakítani kell. Kétségtelen, hogy azon csapásokon tovább nem haladhatunk, melyen elődeink jártak. Új nyomokat kell keresnünk, az elítélteknek hoztját ki kell irtanunk, hogy a szabadság mezejére, az egyenlőség, a munka megbecsülésének területére kiléphessünk úgy, miként azt az új korszakunk tőlünk megkívánja. A régi ember a múlté; az új ember eszmevilága telítve van gondolatokkal, melyek az új államalakulathoz alkalmazkodnak, melyek már nem a megszokottság

taposó malmát bajlják, hanem magasabb eszmék felé törnek.

Jövő működésének programját a jelen viszonyokhoz mérten röviden, két tételben foglalhatom össze: A polgárok közötti békének elősegítése és ápolása s a béke gyümölcséeként a város fejlődésének biztosítása szociális alapon, másodsorban erőfeszítés, de mindenkor igazságos kézzel vezetni a közigazgatást, addig is, míg az újonnan megalakítandó törvényhatósági bizottság a vezető állást véglegesen be nem tölti.

És itt le kell szögezmem azt, hogy bármennyire uralkodik is rajtam a szociális gondolat, szocializmus alatt sem én, sem velem hasonlóan gondolkozó társaim nem értik az anarchiát. Senki, de a szociális rendszer híve legkevésbé tartja megengedhetőnek a szervezetet feladló, rendbontó törekvéseket s nem tekinti a szükséges fegyelmet meg nem engedhető nyugúnak. Tisztviselő társaimtól tehát igenis jóainak megőrzése mellett elvárom, a város jó adminisztrációja érdekében, megkövetelem elsősorban a fegyelmet, másodsorban pedig azt, hogy kötelességeiknek ne csak forma szerint, de teljes odaadással és lelkesedéssel, megfeleljenek. Fegyelmezett, lelkes és hozzáértő tisztikarral — és ilyenek ismerem a jelenlegi fiztikart, melyvel immáron közel 30 éve dolgozom — nem lesz nehéz a város továbbfejlesztésének nagy problémáit jól és sikeresen megoldani.

A munkásosztály jogos kívánságait az eddigénél jobban respektálnunk kell. Szociális intézményeit fejleszteni és ahol azok hiányoznak, a művelt nyugat mintájára ilyeneket létesíteni kell. És ha ezen irányzatnak követése áldozatokat követelne attól, kinek módja van hozzá, zűgölgődés nélkül áldoznunk kell abban a tudatban, hogy a békének nem lehet nemesebb hivatása, mint csökkenteni a nyomort, enyhíteni a szenvedést és hálásan viszonzni mindazt a jót, a múlt évtizedeken át a munka nekünk, a nagy társadalomnak adott.

A munkásjóléti intézményeknek fejlesztése mellett gondoskodnunk kell a rokkant katonák, valamint a harctérről haza tért katonáknak a munka nélkül maradottak ügyéről is. Mindhárom egváránt újabb áldozatot fog követelni, de míg az elsőnek elrendezése el nem odázható kegyeleti kötelesség, a másik kétőnek megoldása a teremtő nemzeti munka és az oly annyira kívánatos béke és nyugalom érdekében égetően szükséges.

Egyébb programot adnom nem lehet. Mert még egyfelől megbízatásom időhöz van kötve és ezen rövid idő még ahhoz sem lesz elég, hogy a mai viszonyok között feltétlenül szükséges tisztelet és békét megteremtsem, másfelől a politikai nehéz viszonyok ezidőszert nem engedik meg, hogy a jövőbe tekintünk.

Méltóztassanak tehát megengedni, hogy ez alkalommal csak arról biztosítsam kormánybiztos urat és a tek. törvényhatósági bizottságot s e bennem hívó nemzeti és munkástanácsot, hogy a szociális gondolatnak alapul vétele mellett az események forgatagában esetéről esetre híven fogom teljesíteni kötelességemet, hogy minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a belém helyezett bizalmat minden részről megérdemljem s mindenkor méltó legyek azon diszes álláshoz, melyet ma betölteni szerencsém van.

Nagy nevű elődeimnek méltó utóda kívánok lenni, becsületem, hű fia kívánok maradni szeretett városomnak!

HIREK.

Pogromot hirdető egyetemi tanár.

(Debreceni professzor, aki a zsidók kiirtását követeli.)

Debrecenből jelentik: Kinos incidens tartja izgalomban az egyetemi köröket és az egész város közönségét.

Szombaton délben Debrecenbe érkeztek a Szent-Imre kör kiküldöttjei. Ezek az egyetemi ifjúságot gyűlésre hívták meg az egyetemi körbe. A diákság nagy számban jelent meg a gyűlésen, amelyen több egyetemi tanár is részt vett. A budapesti kiküldöttek ismertették a piros-fehér-zöld ifjúság programját és csatlakozásra hívták fel a debreceni diákokat.

Ezt az alkalmat használta fel Huss Richárd a német nyelv és irodalom egyetemi tanára egy, zsidó ellenes kirohanásra.

— Remélem, hogy zsidómentesek vagyunk — kezdte beszédét — majd belemélyedve a székülésébe, kezét égnék emelve, így kiáltott:

— Pogromot hirdetek! Irtsuk ki a zsidókat! — A jelenlevő egyetemi tanárok a beszédén megrökönyödve hagyták el a termet. Bernolák Nándor, az egyetem rektora, nyomban válaszolt a kiszólásra és visszatartotta azt.

Debrecenben most azéltében tárgyalják a pogromot hirdető egyetemi tanár viselt dolgát.

Debrecenből jelentik: A Nemzeti Tanács ma délutáni ülésén foglalkozott az afférral. A szocialisták indítványozták, hogy miután tartani lehet a közbiztonság felborulásától, állítsanak fel vörös-gárdát. A Nemzeti Tanács az indítványt nem fogadta el.

Handler Gyula főispán kijelentette, hogy a legnagyobb eréllyel fog megakadályozni minden rendzavarást és el van tökéltve, hogy legyőztes erővel száll szembe minden rendzavarás ellen.

Az egyetemi tanács is ülést tartott ma délután, amelyen Kiss Géza rektor kijelentette, hogy az egyetem tanári kara legerélyesebben elítéli Huss megmondolatlanságát. Huss látva kijelentésének következményeit, most visszavonulót huj és azt kéri az egyetemi tanácstól, hogy holnapra hívja össze az ifjúság nagygyűlését, hogy szavait kimagyarázza. Azt mondja ugyanis, hogy ő nem véres, orosz pogromot értett, hanem szellemi pogromot.

— A megszállott területeken lakó előfizetőinkhez! Minthogy a megszállott területeken lakó előfizetőink sok helyen az előfizetési összeget postautalvány útján egyelőre beküldeni nem tudják, felkérjük az ilyen helyen lakó előfizetőinket, hogy az előfizetési pénzeket a rendes forgalom helyreállításáig a következő módok egyikén juttassák hozzánk:

1. Az előfizetési összeg a legközelebbi pénztárat vagy bank útján utalható át címünkre.

2. Megkérhetik előfizetőink Aradon, vagy olyan helyen lakó ismerőseiket, rokonaikat, ahonnan a pénzküldés postautalvány nyal lehetséges, hogy intézkedjenek az előfizetés megújítása dolgában.

3. Az előfizetési összeg bankjegyekben, ajánlott levélben is beküldhető.

Kérjük tehát azokat a megszállott területeken lakó t. előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy fentebb említett módok egyikével előfizetésük megújítása iránt intézkedni sziveskedjen, nehogy a lap folytatásos szétküldése megakadjon.

— Vilmos excsászár bíróság elé kerül. Berlinből jelentik: A német kormány az entente követelésére hozzájárult ahhoz, hogy az excsászárt és trónörökösét nemzetközi törvényszék elé állítsák. Lioni távirat szerint a hollandi kormánynak már tudomása van a német kormány e határozatáról. Vilmos excsászár hágai híradás szerint még sem fog nemzetközi törvényszék elé kerülni, mert az angol igazságügyminiszterium magának akarja fenntartani azt a jogot, hogy a császár felett ítélkezzen. A Zeppelinek által okozott pusztítások miatt egyébként Vilmos császárt Angliában már két ízben is halálra ítélték.

— Miért késétt Bécs megszállása. Berlinből jelentik: Katonai körökben az a nézet uralkodik, hogy Bécs katonai megszállását eddig a Mackensen-hadseregétől való félelem késleltette. A Mackensen-sereg fegyverletétele után Bécs megszállása most már a legközelebbi időben megtörténik. A megszállásnál a csehi-szlovák csapatoknak is szerep fog jutni.

— A lakáshivatal új elnöke. Varjassy Lajos dr. kormánybiztos a Lakáshivatal új elnökévé Seress Ferenc táblabíró helyébe ideiglenesen dr. Olasz Pált nevezte ki, aki később átveszi a Népjóléti Hivatal vezetését.

— Eljegyzések. Hacker Gizit eljegyezte Kádor Frigyes Budapestről. — Klein Sándor és Steiner Rózsika jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Amerikát járt aradiak a magyarság ügyéért. Az Amerikát járt magyarok között mozgalom indult, amelyet az egész országra ki fognak terjeszteni. A mozgalom célja az, hogy az itt lakó amerikai polgárok és azok, akik rövidebb-hosszabb ideig voltak az Egyesült-Államok lakói, módot találjanak, miként lehetnének szolgálatára Magyarországnak a feldarabolási törekvésekkel szemben, illetve a Wilsoni elvek igazságos megvalósításáért. Az Aradon lakó „amerikás” magyarok a teendőik megbeszélésére vasárnap gyűlést tartottak a Hungária kávéházban. Az összehívó Huppert Henrik tömörülésre hívta fel a külföldet jártakat az imperializmus tulakpásait ellen. Kifejezte, hogy meg kell mozgatni minden követ, meg kell ragadnunk minden eszközt, hogy érvényt szerezzünk a wilsoni elveknek és megvédjük Magyarország integritását az igazságtosság fegyverével. A gyűlés határozata értelmében a külügyminiszterium pártfogását fogják tervüknek megnyerni és az egész országot csatlakozásra felszólítani. A legközelebbi gyűlésbe bevonják a románjku polgárok közül azokat, akik Amerikában jártak és Jászi Oszkár álláspontján állnak, Magyarország nemzetiségi kérdésének rendezésében.

— Házasság. Hirschfeld Fülöp nagykereskedő, a Fleiszig és Hirschfeld-cég belfagya, f. hó 8-án tartotta esküvőjét Fleiszig Terike urleánnyal. (Minden külön értesítés helyett.)

— Tisztviselői állások betöltése. A legutóbbi városi közgyűlés kimondotta azt az elvet, hogy a tisztviselői állások apasztassanak. Zubor Andor pénzügyi tanácsnok azt az előterjesztést teszi a legközelebbi közgyűlésnek, hogy a megüresedő tisztviselői állásokat csak akkor töltsék be, ha a hivatalnok és a kiküldött ad hoc bizottság az állás betöltését szükségesnek tartja.

— Felhívás. Felhívjuk az összes kereskedelmi tisztviselőket és alkalmazottakat, hogy kedden este 7 órakor egyesületi helyiségükben fontos ügyekben (cipő, fa stb.) pontosan megjelenni sziveskedjenek. Ugyanezen időben pénztárórát is tartunk és felkérjük az összes kartársakat, hogy tagdíjhátralékukat annál is inkább a b f i z e s s é k he, mert a tagdíj jogosultságukat elvesztik és a tagok sorából töröltenek. — A Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének elnöksége.

— A Dengl-alapítvány kamatai. A Dengl József 20.000 koronás alapítvány kamatai az aradvárosi árvaházban nevelkedett róm. kath. vallású leányok kihazasítására fordítandók. — Felhívom mindazokat, akik a kihazasítás segélyben részesülni óhajtanak, hogy kérvényeiket hivatalomhoz legkésőbb folyó évi december hó 31-ig nyújtsák be. — Lócs, polgármester.

— Változás az aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendjében az arad-szegedi vonalon. F. hó 10-től kezdve az arad-szegedi vonalon az Aradról reggel 6 óra 40 perckor induló és Aradra este 7 óra 51 perckor érkező személyvonatok helyett motoros vonatok fognak közlekedni. A motoros vonatok szűk befogadó képességére való tekintetből Arad-Battonya és Makó-Szeged között még két pár motoros vonat fog közlekedni és pedig: Aradról indul d. e. 8 óra 11 p., és d. u. 1 óra 18 perckor. Battonyára érkezik d. e. 9 óra 30 p.-kor és d. u. 2 óra 42 perckor. — Battonyáról indul d. e. 10 óra 50 perckor és d. u. 4 óra 41 perckor. Aradra érkezik d. u. 12 óra 20 perckor és este 6 órakor. Makórol indul d. e. 10 óra 59 perckor és d. u. 3 óra 47 perckor. Szegedre érkezik d. u. 12 óra 16 perckor és d. u. 5 óra 36 perckor. Szegedről indul d. e. 8 óra 19 perckor és d. u. 1 óra 33 perckor. Makóra érkezik d. e. 9 óra 37 perckor és d. u. 3 órakor. A többi vonatok változatlanul megmaradnak.

— Amikor a hadügyminiszter is tévedt. A Zala című nagykanizsai lap írja: A hivatalos lap legújabb száma jelenti, hogy a hadügyminiszter kinevezte Molnár Gyula 20-ik hadgyalogezredbeli századost őrnaggyá. Molnár Gyula kinevezése városszerte kellemetlen meglepetést keltett. Molnárt, aki a háboru alatt pótzászlóalj parancsnok volt Nagykanizsán, két évvel ezelőtt rendkívül súlyos, jellembe vágó vádakkal terhelte a pozsonyi honvédelmi ügyészség. A vádak közül csak néhányra emlékszünk. Az egyik az volt, hogy a bátyjától, aki valahol az Alföldön kereskedő, nagyobb mennyiségű romlott kolbászt vett át a 20-as pótzászlóalj részére s a büzlő élelmiszert a legénységgel megetette. A másik vádpont szerint a mi menetszázadba osztott, vágóhidra irányított fiainkat itthon a kaszárnyában koplaltatták; hosszú hónapokon keresztül megvonta tőlük a tésztát és más tápláló eledelket s amikor ezt rábizonyították, azzal védekezett, hogy velt a legénységnek a vacsora árából — cseréppipát. A harmadik vádpont szerint a tisztikartól és a gényesgtől beszédett pénzéből a saját nevére jegyeztetett hadikölcsönt, — a negyedik szerint egy hősi halált halt bajtársa özvegyét félrevezette s anyagilag súlyosan megkárosította. Molnár századost ezen cselekményeiért a pozsonyi hadbíróóság hét hónapi fogságra büntette s ezenkívül ügyét a becsületbíróóság elé utalta. A büntetés végrehajtását a háboru befejezéséig felfüggesztették. Most azonban a büntetés felfüggesztését a hadügyminiszter — bizonyára csak azért, mert az előzményeket nem ismerte — őrnaggyá nevezte ki Molnárt. Ehhez a kinevezéshez a közönségnek igenis van szava. Vagy rehabilitálják előbb Molnár Gyulát rendes bírói uton, vagy töltsék le vele a fogházban tartást, — de addig, míg jellembevábó indoklásu jogerős marasztaló ítélet van ellene — nem várhatja föl az aranygallért. Még akkor sem, ha a teljesen veszélytelen, normális életet élő erdélyi városokból műkincseket mentett ki. A kanizsai és zalai szülők követelik a hadügyminiszter utról, hogy a 20-ik gyalogezred kötelékéből is taszítsa ki azt a tisztet, aki a haláltorkába küldött huszasokat éhezettette, romlott kolbásszal etette, rettentő embertelenséggel kikötötte, korbáccsal arcuverte!

— A földárak esése. Négy városi parcella bérlete üresedett meg lemondás folytán. — Ezek a parcellák holdanként 150—200 koronáért voltak bérbeadva. A gazdasági szék ülésén adták bérbe árverés útján a parcellákat, amelynek legnagyobbja 63 hold. Holdanként mindössze 30—40 koronát ajánlották. A gazdasági bizottság kénytelen a közgyűlés jóváhagyását kérni, mert attól lehet tartani, hogy újabb árverés esetén még kevesebb bérösszeget ajánlanak.

Halálozások. Grünwieg Miklós, Lipna község nyugalmazott jegyzője, életének 73-ik évében elhunyt. Zsigmondházán temették el.

28-ik tábori vadászszázalaj tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett bajtársa és parancsnoka Székely János százados a harctéren szerzett súlyos betegségében meghalt. December 10-én ú. n. 9 órakor temették a felső temető halottas csarnokából.

Burza Simon, a Burza Testvérek-cég tagja néhány napl szanvedés után spanyolnáthában meghalt. December 10-én délután 3 órakor temetik.

Deutsch Jenő életének 24-ik évében a gyilkos kór áldozata lett.

Az aradi közalkalmazottak beszerzési csoportja azaton értesíti tagjait, hogy f. hó 10-étől (kedd) kezdődőleg az árak kiadása d. e. 10-12-ig és d. n. 2-4 óráig történik. — Elnökség.

Ki tud róla? Péter, Walder Izsó 2. honvédszállóalagredbe őrmester, ki ez év szeptember hó 23-án Albániában Markelária helységben tartózkodott, azóta semmi hírt sem hallok felőle, aki tud róla, szíveskedjék értesíteni. Walder Izsóé Körösbökeny. (Arad megye.)

Megnyit Fischer Simon nagy áruházának óras felszerelt karácsonyi tárlata. — Üzleti órák reggel 7 órától délután 4 óráig.

Harctérről visszatért ügyvédeknek, kereskedőknek és iparosoknak méltányos áron szállít papír és írószereseket, nyomtatványokat Pichler S. papírkereskedése és könyvnyomdája, Bohus-palota. Telefon 718.

Leszerelési tisztek és alisztek rövid időn belül alapos kiképzést nyernek könyvelés, gyors- és gépirásban Engel magániskolájában Lázár Vilmos-n. 2.

VÁROS ÉS MEGYE.

Grein Nándor főkapitány nyugdíjaztatását kéri. Arad város. törvényhatósági bizottsága által 1918. évi december hó 11-én d. n. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatásos sorrendje: Szendrey Mihály eszénigazgató kéri, hogy a színház bérletére vonatkozó új szerződés megkötésére Arad város tanácsa hatalmazzon. A tanács betérjeszi az igazoló választmány jelentését a f. évi november hó 17-én megválasztott Müller József, Brandt István és Lits Antal törvényhatósági bizottsági tagnak igazolásáról. Nagy Zsigmond és társai kérvényepről kérvénye a kéményseprők díja felemelése tárgyában. A tanács előterjesztése a bérkocsi szabályrendelet módosítása tárgyában. Bruckner Lajos aradi lakos beadványa, amelyben állandó kabaré előadások megatartására kér engedélyt. Dr. Kilény Albert kérvénye orvostudori oklevelének kihirdetése iránt. Dr. Löw Mihály kérvénye orvostudori oklevelének kihirdetése iránt. Dr. Székely Károly orvostudori oklevelének kihirdetése iránt. Grein Nándor főkapitány nyugdíjaztatását kéri. A tanács előterjesztése a helyhatósági alkalmazottak és a városi tanszemélyzet beszerzési előlegének további folyósítása és a levonások felfüggesztése iránt. A tanács előterjesztése a helyhatósági alkalmazottak és állami tisztviselők részében nem részesülő tanítók részére a közszolgálati alkalmazottaknak engedélyezett egyszeri rendkívüli székely mérvének megfelelő segély engedélyezése iránt. A tanács kihirdetése végett bemutatja a kormányhatóságilag jóváhagyott pezsgőbor és habzóbor adóról szóló szabályrendeleteket. A tanács előterjesztése az 1917-18. évre megállapított telekértékkadó kivetésnek 1919-20. évre leendő meghosszabbítása iránt. A tanács előterjesztése a kerékparádó eltörlése iránt. A tanács betérjeszi a belügyminiszter által 1917-18. évre engedélyezett családi pótlék állami hozzájárulásáról szóló beszámolót. — A tanács előterjesztése 1919. év első felére a folyó évi költségvetés keretén belül költségvetési felhatalmazás megadása iránt.

Pogromot akartak rendezni Kolozsvárott.

(Nem sikerült a székely bakákat rendezésére felhasználni.)

Kolozsvárról telefontelefonon: Ma délelőtti 5-6 óra között leléptek el a Fellegvárat, ahol három ezer székely katona van kiképzés alatt. A gyerekek rengeteg mennyiségű rőpcédulákat osztogattak a székely katonák között. A rőpcédulák a következő szövegűek:

Katonák! Székely fiúk! Négy és fél évig harcoltatok és bémulatba ejtettétek a világot, mert bátran harcoltatok. Pénz beszél, kutya ugat! Sokan voltak, akik a mi bőrünkön hirtak és gazdagodtak. Most letörve állunk itt Hazátlanul és szegényen. Földönfutók vagyunk a zsidók miatt. Ők vertek le minket, ők fosztottak meg édes otthonunktól. Nem a külső ellenség, ők, mert gazdasági összeköttetések révén láng baborították a békés Európát, hogy még többet nyerjenek. Most, hogy a külső ellenség dőnget kapunknál, megint titeket akarnak felhasználni arra, hogy piszkos osalással szerzett kincseiket megvédjétek. Székely gyerekek, térjétek észhez és cselekedjétek. Vegyétek el pénztiket, raboljátok ki házaikat a zsidóknak. Hie ez meglesz, akkor tiszták lesztek és szabadok. Le a zsidókkal! Eljének a megtisztult székelyek és magyarok!

A székely katonák közrefogták a rőpcédulákat terjesztő gyerekeket és átadták őket a tiszteknek. A katonák felháborodva olvasták az igazgató, gyalázatos hangú nyomtatványokat és hangosan kiabáltak:

— Tudjuk mi, hogy honnan erednek ezek az íráások. Mi nem fogunk zavargásokat csinálni, mert tudjuk, hogy mi lesz annak a következménye!

— Átlátunk mi a szitán! A tisztek felháborodva beszélték az eseményről és az elcsípett gyerekeket bevitték a Nemzeti Tanácsba a több ezer darab rőpcédulával együtt. A nyomozás azonnal megindult.

A kolozsvári nyomdások szakszervezete azonnal ülést tartott és megállapították, hogy az igazgató nyomtatványok nem Kolozsváron készültek.

Ma Kolozsváron 30-40 előkelő zsidócsalád felháborító leveleket kapott, hogy egy hét alatt hagyja el a várost, mert ellenkezé esetben a Fekete Kéz fog feleltük törvényt írni. A leveleken a következő aláírás volt: Fekete Kéz. A városban a hangulat nyugodt.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi kereskedők szervezkedése. Az aradi kereskedők vasárnap délután népes gyűlést tartottak a városháza közgyűlési termében. A gyűlésen megjelent dr. Varjassy Lajos kormánybiztos is. A gyűlésen, amelyen megalkotották a kereskedők szabadszervezetét, Bertó Titusz koronás nyitotta meg, aki üdvözölte a kormánybiztosot. Paragó Rezső ismertette a szabadszervezet programját, amely hangsúlyozza a kereskedők tömörülését és követeli olyan szociális intézmények megvalósítását, amelyek a harctérről visszatért és rokkant katonák érdekeit szolgálják.

Dr. Schuster Ödön arra figyelmeztette a kiskereskedőket, hogy érdekeik a szociálisták, a kommunistákhoz fűződik. Rosenbery Artur azt hangsúlyozta, hogy a szabadszervezet az összes kereskedők érdekeit akarja szolgálni. Csillag Károly szintén a mellett érvelt, hogy a kiskereskedőknek a szociálista-pártnak van helyük. Több felszólalás után megkezdődött a szavazás, amely nagy izgalom mellett folyt le. Végül is a többség kimondotta, hogy szük-

séges a szabadszervezet megalakítása. Majd dr. Varjassy Lajos kormánybiztos emelkedett szólásra.

Elmondotta, hogy Magyarországot komoly veszedelem fenyegeti, integritása nincs biztosítva. Erdély és Bánát sorsa kétséges. A kereskedők jövője komoly aggodalommal tölti het el mindenkit. Az áruhiány sokáig fog tartani, súlyos közterheket kell viselni. Kijelenti, hogy a háboruban meggazdagodottaknak tetemes mértékben kell hozzájárulniuk a közterhekhez. De azért a magyar kereskedelemnek nincs oka a csüggedésre, mert új gazdasági alakulások lesznek és bizonyára meg fog alakulni a gazdasági konföderáció. Valószínű, hogy Magyarország a Balkánnal szoros gazdasági kapcsolatot létesít s ekkor biztosítást tudja magának a gazdasági hegemóniát. — A kereskedelem szempontjából igen üdvös, hogy a nagybirtokot felosztják, mert a kereskedelem jobban boldogul. A kormánybiztos előadása után percekig ünnepelték a kereskedők.

A város a várterület átengedéseért.

(Zubor Andor indítványai.)

A gazdasági szék mai ülésén Zubor Andor pénzügyi tanácsnoknak a város pénzügyi helyzetére kiható és szociális szempontból is érdekes indítványait tárgyalta. Első előterjesztése az volt, hogy a város utcatisztítását, locsolását és az utcai szemét kifolytatását, amelyet eddig házilag kezeltek, a város adja bérbe. A legtöbb háborús év kiadása ezen a téren 100 ezer korona volt. Ha pedig most a rendes béke-tételek végzik ezeket a munkákat, a városnak minimálisan 500 ezer koronájába kerülne. A gazdasági szék elfogadva az előterjesztést a tanács útján a közgyűlés elé terjeszti.

Másik előterjesztése az volt Zubornak, hogy a város kérje meg a hadügyi kormányt, kapcsolja díjazatul a város területéhez a várterületet, amely 257 katasztrális hold. Eddig ezt a volt cs. és kir. hadügyi kormány használta. Minthogy a közös hadsereg megszűnt és valószínűleg nem lesz nagy számú katonaság, nagy érdeke volna a városnak, ha ezt a területet megkapná, mert nem csak kertészetet lehetne folytatni, hanem a várban több intézményt is el lehetne helyezni. A gazdasági szék ezt az előterjesztést is a közgyűlés elé terjeszti.

Harmadik előterjesztése az volt Zubornak, hogy a város kérje meg a földművelési kormányt, engedjen át a városnak a szék legelőn levő kincstári területből 100 holdat, amelybe beleesik az ugynevezett majális terület is. Ezenkívül még 200 hold legelőt kérjen a város. A gazdasági szék magáévá vette az előterjesztést, amelyet a közgyűlés elé terjeszt.

Végül azt javasolta Zubor, hogy a város házikelésében levő kisipari műhelyeket (asztalos, lakatos, hognárműhelyeket) a város adja ki vállalkozóknak, hogy ezzel kisiparosok részére keresési lehetőség nyíljon s így a város felesleges kiadásoktól megszabadul. Az előterjesztést a közgyűlés elé terjesztik. Nachtnábel Ödön főmérnök azonban azt javasolta, hogy a vízvezetési és csatornázási munkálatokkal kapcsolatos kisipari műhelyek továbbra is házi kezelésben maradjanak, hogy ezáltal a sürgős munkálatokat biztosíthassák.

Scheldemann a Spartacus-csoport üzelméről. Berlinből jelentik: Scheldemann a Spartacus-csoport üzelméről egy ülésen a következőket mondotta:

— A német népnek legalább 90 százaléka a kormány mögött áll. Egy kis klikk lelkiismeretlen üzelmé rövid időn belül odajuttat bennünket, hogy nem lesz több ennyivalánk, ezzel szemben azonban franciák és amerikaiak jönnek be az országba. A rögtön szocializálás Spartacus-módrára a német ipart és kereskedelmet úgy tönkretenné, hogy gyermekeink és gyermekeink gyermekei is szenvednének miatta. Ez így nem lehet tovább. Ha változás nem áll be, elhagyom helyemet és csatlakozom az ők részhez.

Tilos mindenféle zászló a Bánátban.

(Pop C. István meggyőzés Popovics alezredestel — A román hadügyminiszter első parancsa.)

A megszállott területeken a szerb főparancsnok minden politikai agítációt megtiltott, miután az ilyen mozgalmak általában alkalmasak a rend megbontására. Ilyenformán a románok politikai mozgalmát is betiltotta a megszálló szerb haderő parancsnoksága, amely a gyulafehérvári nemzetgyűlés előtt a Bánát sok helyéről a román mozgalmak több vezetőjét Belgrádba internálta. Miután a mozgalmak nem szűntek meg, a szerb parancsnokság folytatta az internálásokat. Ebben az ügyben dr. Pop C. István a román nemzeti haderő és a közbiztonsági ügyek főnöke felkereste Popovics Dragomir alezredest, az aradi várban levő szerb haderők parancsnokát, akivel az internálások ügyében hosszasan tanácskozott. Ennek a tárgyalásnak eredményeként dr. Pop C. István a következő felhívást bocsátotta ki:

A nemzeti haderő és a közbiztonsági ügyek főnökétől.
A szerbek által megszállott bánáti területek összes lakosaihoz!
A megszálló szerb csapatok és a román lakosság közötti féltékeny viszonyok miatt a szerb parancsnoksággal a mai napon hosszabb tanácskozásokat folytattam, amelynek nevében

Popovics alezredest a következő kijelentéseket tette előttem:

A szerb haderő az egész Bánátot az entente megbízásából és a közbiztonság fenntartásának érdekében szállta meg.

A kapott felvilágosítások értelmében megtiltok ezen a területen mindenféle politikai agítációt és bármilyen irányú politikai mozgalom kezdeményezését. Ezen a területen a középületekre sem román, sem magyar, sem szerb, sem német nemzeti színű zászlók kitűzése nem áll jogában senkinek, azonban a nemzeti kokárdákat mindenki szabadon viselheti.

A személyem által nyújtott garancia mellett ígéretet nyertem arra, hogy a Popovics alezredest parancsnoksága alatt álló területen a románok további internálása meg fog szünni. Ennek folytán felhívom ezen terület összes lakosait, hogy vessék alá magukat ezen utasításoknak és kérem mindnyájukat, hogy a szerb haderővel szemben a legnagyobb előzékenységet tanúsítsa, annál is inkább, mivel ez a haderő az entente megbízásából jött ide.

Arad, 1918. december 9-én.
Dr. Pop C. István,
a nemzeti haderő és a közbiztonsági ügyek főnöke.

Limbeck János és fia „Első m. k. szab. ércfőporsó-gyára és temetésrendező-vállalata” Arad.

Burza Simonné szül. Vikol Piroška és fia Cornél, ugyasintén az alulírottak nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel szomorúan tudatjuk, hogy a felejtethetetlen szorgalmas jó férj, a szerető apa, testvér, sógor, vő, rokon és jóbarát

Burza Simon,

a Burza Testvérek cég beltagjának

folyó évi december hó 8-ik napján, d. u. 1 órakor, munkás életének 36-ik évében, visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Az Istenben boldogult drága halott földi maradványait folyó évi december hó 10-én, délután 3 órakor fogjuk a felső temető halottas csarnokából a gör. kel. román egyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben lévő családi sírkertünkben az örök pihenésnek átadni.

Legyen könnyű a hamt sírja felett!

Arad, 1918. december hó 8-én.

Burza Mihály és neje szül. Mikorj Zsófia, özv. Vikol Lipótné szül. Kádár Katalin, mint apa és anyós. Zab Vazulné szül. Burza Valéri. Burza Cornél, Burza Oktávia, Burza Emil, testvérei. Berán Béla és neje szül. Vikol Margit, Vikol Gergely, Vikol Sándor, Vikol Odón és neje szül. Rosenfeld Franciska, sógor és sógornők. Berán Katalin, Vikol Magda, Vikol Katalin, unokahugai.

LEGUJABB HIREK.

— A románok Marosludason. Marosludasról jelentik: Tegnap vonult be Marosludásra a román hadsereg. Délelőtt 11 órakor 500 katonát érkezett Marosvásárhely felől. A román katonákat a vonatnál felfegyverkezett marosludasi románok várták. A piacon a katonaság négyeseket alkotott és a parancsnok kihirdette Nagyrómánit.

— Vilmos excsászár öngyilkos kísérlete. Hiából jelentik: Vilmos excsászár agyon akarta magát löni. Ebben kísérletének egyik tagja megakadályozta a golyó ezt az embert megsebesítette.

— Megnyílt a zágráb-flumel forgalom. Laibachból jelentik: A zágráb-flumel vonalon tegnapelőtt a vasúti forgalom ismét megnyílt.

— Román nyelv a belényesi gimnáziumban. Nagyváradról jelentik: A belényesi gimnáziumban eddig a tanítás nyelve magyar volt. Most Radu Demeter püspök elrendelte, hogy román nyelven tanítsanak, egyúttal elrendelte, hogy a magyar nyelvet és irodalmat ezentúl is kötelező tantárgyként tanítsák.

— Az Operaház új igazgatója. Budapestről jelentik a Politikai Híradó, hogy a kultuszminiszter Zádor Dezsőt, az Operaház főrendezőjét megbízta az Operaház teendőik ideiglenes ellátásával. Tango Egistot, az Operaház karmesterét a magyar zenei élet terén kifejtett érdemei elismeréséül a miniszter az Operaház főzeneigazgatójává nevezte ki.

— A szerb trónörökös a béketárgyalásokon. Laibachból jelentik: Sándor szerb trónörökös öt napra Párisba utazik és résztvesz a párisi béketárgyalásokon.

— Nagy vasúti szerencsétlenség. Párisból jelentik: Chateau Rouge környékén két vonat összetűközött. Hatvanöt ember halt meg, 121 megsebesült.

— Poincare Metzben. Metzben jelenti a Havas-ügynökség: Poincare elnök kíséretével ideérkezett. Az állomáson négy órával fogadták. A városban beszédeket mondottak, amelyekben kifejezték Elzász-Lotharingiának Franciaországhoz való egyesülése fölötti érzett örömeiket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szászvárosi lakó. Levelét illetékes helyre juttatjuk.

P. Szilárd. 1. Állami tanítók nem kapnak leszerelési illetéket. 2. Leszerelhet a 33-asoknál is.

KÖZELELMEZÉS.

× A liszt árak befizetése. Értesítem a közönséget, hogy a három hónapi lisztre a befizetések a kereskedőknél f. hó 14-ig bezárólag folytatódólagosan eszközölhetők. Miután mindenkinek érdeke, hogy lisztjét megkaphassa, ajánlatos, hogy ezen határidőig az esedékes összeget kereskedőnél mindenki okvetlenül fizesse be. — Közelelmzési hivatal vezető.

× Juh húsa árusítása. Értesítjük a közönséget, hogy Dema Gusztáv Hunyadi-utca 1. szám alatti mézársházában f. hó 11-től kezdve a város által átadott nagyobb mennyiségű juhból származó húst kgr.-ként 6 koronáért árusítja. Telefon 653. szám. — Közelelmzési hivatal vezető.

× Élelmiszert árusító kereskedőkhöz! Újlag figyelmeztetem a sertéshusból készült felvágottakat árusító kereskedőket, hogy már előbbi hirdetésünkben jelzett árjegyzéklapokat a közelelmzési és közellátási vállalatnál (kulturpalota) legkésőbb 24 órán belül okvetlenül vegyék át és üzleteikben a rendelkezés megjelölésig függesszék ki, mert az élelmiszor-bizottság tagjai már f. hó 11-én ellenőrző köruttra indulnak s akinél az árjegyző lapot kifüggesztve nem találják, az ellen már az első esetben is a leghigorubb ellátást indítják meg. — Közelelmzési hivatal vezető.

Felelős szerkesztő:
TELLER KALMAN.

Apolló-színház.

1918. dec. 10-én:
Szerzetes.
Egy szerzetes regénye 8 felvonásban.

Uránia-színház.

1918. dec. 10-én:
Bűnös asszony.
Társadalmi dráma
4 felvonásban.

NYILTTÉR.

A mozgósítás óta tartó katonai szolgálatomból visszatérve,

ügyvédi működésemet

Aradon, Erzsébet királyné-körut 18. sz. a. ujból megkezdtem.

Dr. Lányi László

Limbeck János és fia „Első m. k. szab. ércfőporsó-gyára és temetésrendező-vállalata” Arad.

A 28-ik tábori vadászszázalék tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett bajtársa és parancsnoka

Székely János

százados ar

folyó hó 6-án a harctéren szerzett súlyos betegségben meghalt.

Meleg barátságával és jó szívvel mindnyájunk színe szeretőt és tiszteltét bírta.

Az Örökkévaló színe előtt tisztán és egy igaz életpályára megfutása után jelenik meg. Legyen kegyes hozzá az ég!

Földi maradványait f. évi december 10-én d. u. 3 órakor helyezték a felső temető halottas csarnokából az ugyanottani családi sírhelyben örök nyugalomra.

Emlékét örökre szívünkbe sárjuk.

6887 A 28-ik tábori vadászszázalék tisztikara.

Deutsch Zsigmond és neje szül. Kohn Emília mint szülők, úgy a maguk mint az alulírott rokonok nevében a rettenő sorscsapástól lejutott bánatos szívvel, mély fájdalommal tált lélekkel jelentik, hogy drága hún szeretettünk, a legjobb testvér, sógor és rokon

Deutsch Jónó

ifjú reményteljes életének 24 évében dec. 1-én rövid súlyos szenvedés után a gyilkos kór áldozata lett. Drága halottunkat f. hó 5-én kísértük utolsó útjára a rákoskeresztúri sz. temető halottas házából.

Budapest-Borosjenő, 1918. dec. 6-án.

Dr. Deutsch Albert, Salamon Árpádné szül. Deutsch Gizella, Deutsch Matild, Deutsch Hajnal és Deutsch Miksa, testvérei. Dr. Deutsch Albertné szül. Popper Bernike sógora. Salamon Árpád, Dr. Popper Elemér, sógorai és Deutsch Klárka, kis huga.

Pestmegyei 250 holdas bérgazdaság

átvételére

gazdatiszt társat keres

250,000 koronával.

„Jó tőkebefektetés” alatt a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Levelezés.

MINDEN ÉRDEK NÉLKÜL jeligére levél van a kiadóban. 8812

TISZTESSÉGES 1891 jeligére levél van a kiadóban. 8868

Házasság.

TARTALÉKOS KERESZTÉNY tüzerfő-hadnagy joghallgató, elvett házasság megjelölésével, fényképpel a kiadóba. „Othonra vágyom” jeligére kéretnek. 8888

Alkalmazást keres.

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, december 15-re állást keres. Kriszta Péter, Felsősimánd, Arad. 8831

INTELLIGENS leány, póztárnéknő állást keres. Cim a kiadóban. 8883

JÓ MEGJELÉNÉSŰ megbízható fiatal nő családtagok háztartásba. Cim: K. J. Lugos, postaútszéki lakás. 8810

NAGY PRAKSISSAL bíró szabóné úri háznál keres. Cim: Mikos Károly, utca 14. földszint 8. 8824

MEGBIZHATÓ egyes kereskedő-segéd bármint ászakához megfelelő állást keres, esetleg raktárnoknak is ajánlódik. Ajánlatok „82 éves” jeligére a kiadóba. 8828

32 ÉVES KERESKEDŐ, német, román és szlovák nyelvet bírja, megfelelő alkalmazást keres, vidékre is elmegy. Szíves megkereséseket „Megbízható” jelige alatt a kiadóba kér. 8722

EGY INTELLIGENS vizsgázott ápolónő beteghez ajánlódik. Vidékre is megy. Felső-utca 40a. 8767

VÖRÖS KERESZT vizsgázott beteg-ápolóné házakhoz ajánlódik. Cim Bocska-utca 2. 8787

Alkalmazást nyer.

NŐZÓNŐ vagy mindenféle leányt keresek 15-re magas fizetéssel. Dr. Tarajossy Béla, Kossuth-utca 88, I. em. 8811

TISZTESSÉGES mindenféle, esetleg bejárónő, ki padlókeféhez ért, jó fizetésű, azonnal felvétetik. Bathány-u. 22. sz. I. em. 900

KOCSIS egyes és megbízható, magas fizetéssel és mellékjuttalással azonnal felvétetik. Kézvelettel temetkezési vállalat. Weltzer János-utca. 8791

MEGBIZHATÓ mindenféle, aki fejti is tud, jó fizetéssel alkalmazást nyer. Tökölly-utca 45. 8707

KIFUTÓ FIÚ, jó fizetés mellett, nyelvtanulásra alkalmazást nyer.

Kiadó lakás.

A VÁROS közepén egy tiszt, ruhabejárata butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatásban. Megtekinthető d. 6. 3-5. 8829

Lakást keres.

2 IRIÁNY, az állomás közelében egy-szobás lakást keres. Erdélyi-ut 3a. 8832

ELSŐRANGU butorozott szoba, vagy két szobából álló butorozott lakás keresettek. Az mellékes. Ajánlatok „Elegans” jeligével. Klein Mór könyvkereskedőhöz küldendők. 8841

Vétel és eladás.

EGY SZÉP új rézgy. eladó. Simonyi-u. 2. sz. 8834

EGY új bunda, jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 8836

PAJTISZTA, választott linkolshirei koca, malacok és két ugyanolyan fiatal anyakoca eladó. Králits Lajosné, Salsos-utca 8. sz. 8837

VAN SZERENCSEM értesíteni a k. közönséget, hogy Karánsebesről érkezett pár szegyet, alma, még pedig: borozini alma 2 K.-ért kg.-ként, macanoki alma 3 K.-ért kg.-ként. Nagybán előnyös árak. Tisztelettel. Labovits Adolf, Bóros Héni-tér 15. özv. Reisingerné házában, azelőtt Deneg-ház. 8817

PERZSA SZÖNYEGEK különféle nagyságban, előnyös árban, sürgősen eladók. Flórián-utca 11. üzletben. 8571

EGY MAHAGONI modern ebédibutor azonnal eladó. Cim Fábrián Gábor-u. 10. 8740

ELADÓ 28 betelelt méhcsalád s circa 24 családnak kaptár. Bővebbet Cziráky Márton méhészegyesületi elnöké, Arad város háza. 8754

KÜLÖNFÉLE női ruhák és szőrmekabát miffal eladók. Tökölly-tér 4. sz. I. em., délelőtti órákban található. 8779

TELJESEN MODERN lakberendezési tárgyak, ebédlő, hálószoba butorok, szőnyegek, bőrgarnitúra, stb. eladók. Megtekinthető: Varjassy József-utca 20. szim. 8788

MASSZÁLT OLÉM megvételre keresetik Bővebbet a kiadóban. 8100

Ingatlan.

ELADÓ HÁZ nagy gyümölcsösrel, több lakással, villany bevezetve. Közép-u. 9. szám. 8528

A MORÓTZI-telepen egy- vagy kétszobás kisebb magánházzal vennék. Dugonics-u. 2., a borbélynél. 8885

ERTHELEN-Ú. 28 száma 6 lakásos ház azonnal eladó. Értékesítést lehet ugyanott. 8916

A BELVÁROSBAN megvételre keresek 4-5 szobás modern magánházat. Cim a kiadóban. 8820

200-400 HOLDAS bérletet keresek. Részletes ajánlatokat tulajdonosoktól kérek. Scheidl, Arad, Menő-utca 9. 8813

ELADÓ egy jól berendezett adómentes 3 utcarra szülő bérház és egy kisebb magánháza. Bővebbet Varjassy Lajos-utca 80. 8642

FELES MUNKÁRA Arad közelében veteménykertészetre jó föld kiadó. Bathány-u. 39. 8789

Üzletek.

ELSŐRANGU komplett berendezett borbélyüzlet-berendezés sok felszereléssel, a tulajdonosnak háborúban való elege miatt azonnal eladó. Kraft József. bádoga, Vitézságos. 8841

VIDÉKI jórangalmu villanyerőre berendezett cukrászda, tulajdonos betegsége miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 8826

FÜSZERÜZLET, korsóska, szép házzal eladó. Cim a kiadóhivatásban. 8556

Oktatás.

OKLEVÉES TANÍTÓNÓ elemi és középiskolai tanulók gondos, lelkismeretes oktatására vállalkoznék teljes ellátással. Cim a kiadóban. 8809

NÉMET ÓRAKAT vennék délutáni órák est őrakban. Ajánlatot ér megjelöléssel „Német nyelv” jeligére a kiadóba kérünk. 8816

GYORSIRÁST TANÍTOK. Cimem a kiadóban. 8814

MAGÁNTANULÓK előkészítését és zsebzőbb tanulók korrepetitálását feltehetőleg vállalhatott Ltr. Fünnternatus, Chorin Aron-utca 1. 8695

Különféle.

ELVESZETT 1. hó 7-ikén a Vörös Ökör vendéglő közelében egy fekete pénztárca, melyben Tóth Pál néven egy Szuper-igazolvány, egy drb. 20 korona és egy Gizella-Gözmalom Magyarpécokra által kiállított igazolvány volt. Kérjük a becsületes megtalálót a pénz kivételével mindent a kiadóhivatásnak átadni, melyért ott illő jutalomban részesül. 8819

BELOVÁRI KÁLMÁN fegyvermester tizedes, 16. honvéd gyalogezred, mult hó 26. óta nem adott magáról életjelet. Ki tud róla valamit, értesítse Belovári Józsefet Sága, Csaba-u. 34. 8737

APRÓHIRDETÉSEK az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messenger-hoy irodában. Klein I. hirdetés- és hirdaprodájában, Zrínyi-u. és Mandl Boros Beni-tér 15. sz. alatti papír-üzletében.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Ügyfeleim Károly Mihály megbízásából közhírré teszem, hogy Aradon Óvár tér 1. szám alatt (Bokor Ádám szállító udvarán) egy 25000 kg. súlyu két vaskereken mozgatható használt kocsis hidmérleg minden szavatosság nélkül 1918. évi december hó 10-én d. n. 3 órakor a legtöbbet ígérőknek önkéntes árverésen közigazgatókészenjövökkel el fog adatni. Kiküldési ár 4000 korona s a vételiár késszpénzben azonnal fizetendő s a hidmérleg azonnal elszállítandó s a vételi árakat kettő héttel belül.

Bánszép pénz fejében 400 korona leszand, mely összeg ügyfeleim javára elvész, ha a vevő a feltételeket be nem tartja.

Arad, 1918. december 2.

Dr. Koles Gyula, aradi ügyvéd.

A Központi Caffé Restaurantban ma és mindennap **Albert Gyuszi** 13 tagu elgányzenekara hangversenyez.

Békésceában Újkirgól-utca 13. sz. alatt lévő **házzal** melyben 60 év óta jó menetek **vegyeskereskedés** és italmérés van, azelőtt való visszavonulás miatt **eladó.** Bővebbet a helyszínen vagy Radó Miksánál Oraviozabányán.

Magántanulók!

Katonaságtól hazatérve ismét vállalkozni polgári, reál, gimnázium és kereskedelmi magántanulókat. Előkészíttetnek gyengébb tanulók összevont vizsgára. Egyéni tanítás képesített tanuok által. Abban a reményben, hogy a m. t. szülők háboru előtti bizalmukat ezután is kiérdemelt, vagyak a b. pártfogásukat kérve volt **Magántanulók!** 1294 FÜNNTERNATUS ig. tulajdonos, 8694 Chorin Aron-utca 1. szám.

GALLÉR, KÉZELŐ
finom fehérnemű
TISZTÍTÁS.
KRISTÁLY gőzmosóda,
ARAD, Weltzer János-utca 3.
Bocska-utca 1. 8682

UJ
bőrkereskedés!
Ugy a helybéli, mint a vidéki n. é. közönség szives tudomására adom, hogy Aradon, a Bóros Beni-téren, a „Fekete bárány” vendéglővel szemben **bőrkereskedést** nyitottam. — Törekvésem mind az leendő, hogy nagybecsű pártfogóim megelégedését kiérdemljem. 8713
Szíves pártfogást kér:
Rosenozweig Jenő.

Iroda áthelyezés.
Tisztelt üzletfeleim szives tudomására adom, hogy

irodám
ideiglenesen
Arad, Fábrián Gábor-u. 10. sz.
ahá 8738
helyeztem át.
Teljes átszervezéssel
Epstein Simon
rum- és likörgyáros, bor- és pálínka-nagykereskedő.
Telefon: Iroda: 1086. Lakás: 1102.

Viszketegséget,
sömért, rüht a legrövidebb idő alatt megszünteti a Dr. Flesch-féle áradati, törvényesen védett „Skaboforn-Kenőcs”
Nincsen szaga, nem piszkál. Mindig eredeti készítésű Dr. Flesch-féle kőrijünk. Próbá tégely 4.—k. nagy tégely 6.—k. Csak árada adás 10.—k. Kapható Aradon, Hajós Arpád gyógyszeráránban, Andrássy-tér 22. Vételre a „SKABOPORN” vadjegyre ügyeljenek. 7151

Szakértő, erélyes, katonavisóit, megbízható gazdát és csőszet keresek.
Január 1-i belépéssel.
Ajánlatokat bizonyítványmásolatokkal, igény megjelöléssel kérek. —; Személyes bemutatkozás előnyben. 8827
Ráth József, Kunágot